

ТАҚРИЗ

**ба автореферати рисолаи номзиди Мамадқулова Рано Олимовна
дар мавзӯи «Ҳамкориҳои Тоҷикистон ва Ӯзбекистон дар замони
Истиқлолият (охири асри XX - аввали асри XXI): шароитҳо ва хусусиятҳо»
барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзиди илмҳои таърих
аз рӯйи ихтисоси 07.00.15 – Таърихи муносибатҳои байналмилалӣ
ва сиёсати берунӣ (илмҳои таърих)**

Ҷумҳурии Тоҷикистон сиёсати хориҷии «Дарҳои кушода»-ро дар муносибатҳои байналхалқӣ дар амал татбиқ намуда, эҷоди воситаҳои самарабахши ба ҳам овардани манфиатҳои миллӣ ва кӯшишҳои байналмиллалӣ, муттаҳид намудани саъю талошҳои ҳамаи давлатҳоро барои омода намудани ақсуламали муносиб дар баробари таҳдид ва хатарҳои замони муосир имконпазир мешуморад. Дар байни масъалаҳои асосии сиёсати хориҷии мамлакат алоқаҳо бо давлатҳои аъзои Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил дар ҳамаи соҳаҳо мавқеи муҳим доранд.

Яке аз ин давлатҳои Осиёи Марказӣ, Ҷумҳурии Ӯзбекистон буда, муносибатҳои дипломатӣ миёни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Ӯзбекистон 22 октябри соли 1992 барқарор гардидааст. Сафорати Тоҷикистон аз соли 1995 дар шаҳри Тошканд фаъолият мекунад. Ҷумҳурии Тоҷикистон бо таваҷҷуҳ ба дурнамои рушди иқтисодӣ, мавқеи ҷуғрофӣ ва инчунин муносибатҳои таърихан ташаккулёфтаи халқҳои ду кишвар, ба рушду таҳкими минбаъдаи ҳамкориҳои мутақобилан судманд бо Ҷумҳурии Ӯзбекистон манфиатдор аст.

Рисолаи номзиди унвонҷӯ Мамадқулова Рано Олимовна, ки дар мавзӯи «Ҳамкориҳои Тоҷикистон ва Ӯзбекистон дар аввали асри XXI: шароитҳо ва хусусиятҳо» бахшида шудааст, мавзӯи муҳим ва актуалӣ буда, то ҳол доир ба масъалаи баррасишаванда таҳқиқи ҳамаҷониба нашудааст.

Бо дарназардошти ин зарурат объекти таҳқиқоти диссертатсионӣ унвонҷӯ, муносибати дӯстонаю бародаронаи ин ду халқҳо дӯсту бародор,

Тоҷикистон ва Ўзбекистон, ду кишвари ҳамсоия дорои урфу одат, анъана ва таърихи муштарақ, ба ҳамкориҳои бисёрасра асос ёфтанд. Соли 2018-ро дар таърихи муносибати Тоҷикистону Ўзбекистон метавон соли гардиши кулӣ ва ҷаҳиши бузурги таърихӣ номид. Дар мулоқоту музокироти сатҳи оӣ санадҳои нави ҳамкорӣ, Изҳороти муштарақ ва Аҳднома оид ба шарикӣ стратегӣ байни ду кишвар имзо шуд. Дар ин санадҳо ҳадаф ва дурнамои шарикӣ устувори ду мамлакат муайян шудаанд, ба ҳисоб меравад.

Дар рафти таҳқиқот аз ҷониби унвонҷӯ Мамадқулова Р.О. таърих ва масъалаи ҳамкориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Ўзбекистон дар аввали асри XXI: шароитҳо ва хусусиятҳо» мавриди баррасӣ қарор дода шуда, дар асоси шартномавию ҳуқуқии муносибатҳои дучонибаи кишварҳоро зиёда аз 200 созишнома ва аҳднома ташкил медиҳанд. Санадҳои асосие, ки дар сатҳи роҳбарони ду кишвар ба имзо расида, самтҳои муҳимтарини муносибатҳои тарафайнро муайян месозанд, Аҳднома дар бораи дӯстӣ, ҳусни ҳамҷаворӣ ва ҳамкорӣ миёни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Ўзбекистон аз 4 январи соли 1993, Аҳднома дар бораи дӯстии абадӣ миёни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Ўзбекистон аз 15 июни соли 2000, Аҳднома оид ба шарикӣ стратегӣ байни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Ўзбекистон аз 17 августи 2018 мебошанд.

Масалан, ба масъалаҳои - омӯзиши барқароршавии муносибатҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ўзбекистон дар солҳои аввали истиқлолият;

- таҳлили муносибатҳои иқтисодӣ, иҷтимоӣ ва тиҷоратӣ байни мамлакатҳо дар солҳои 1992-2000;

- баррасии муҳимтарин рӯйдодҳои муносибатҳои ин кишварҳо дар давраи солҳои 2000-2016;

- омӯхтани ҳалли муҳимтарин масъалаҳо ва дастовардҳои, ки дар раванди муносибатҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Ўзбекистон ба даст оварда шуданд, маълумот додааст.

Бидуни он дар татбиқи сиёсати дарҳои кушод ва дипломатияи бисёрсамтии Тоҷикистон масъалаҳои - муайян намудани заминаҳои таърихӣ ва иҷтимоӣ ҳамкориҳои Тоҷикистон ва Ўзбекистон;

- Таҳлили шароити сиёсӣ ва иқтисодии муносибатҳои Тоҷикистон ва Ўзбекистон дар охири асри XX ва ибтидои асри XXI;

-Таҳқиқи ҳамкориҳои илмиву фарҳангии Ҷумҳуриҳои Тоҷикистону Ўзбекистон;

- Омӯзиши вазъи муносибатҳои Тоҷикистону Ўзбекистон дар даҳсолаи аввали асри XXI;

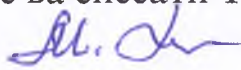
- Омӯзиши ҳамкориҳои Тоҷикистон ва Ўзбекистон дар қаринаи шарикӣ стратегӣ ду кишвар;

- Нишон додани афзалиятҳо ва дурнамои ҳамкориҳои минбаъдаи Тоҷикистону Ўзбекистон таҳқиқ карда шудааст.

Гуфтан ҷоиз аст, ки интиҳоб намудани мавзӯ аз ҷониби унвонҷӯ Мамадқулова Р.О. актуалӣ маҳсуб ёфта, барои шинохти марҳилаи нави ҳамкориҳои Ҷумҳуриҳои Тоҷикистону Ўзбекистон муосидат менамояд. Натиҷаҳои бадастомадаи диссертатсияи мазкур метавонанд дар қорҳои илмӣ-таҳқиқотӣ муҳаққиқон кӯмаки воқеӣ расонанд. Мазмуни асосӣ, хулосаҳои диссертатсияро зимни таълифи асарҳои маҷмӯӣ роҷеъ ба таърихи халқи тоҷик муносибатҳо пеш аз ҳама барои омӯзгорони соҳаҳои сиёсатшиносӣ, таърих, мардумшиносӣ дар муассисаҳои таълимии олии касбӣ, бахусус донишгоҳу донишқадаҳои ҷумҳурӣ, ҳифзи ҳуқуқ, Академияи кормандони давлатӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон зарур мебошад, зеро дар он заминаҳо, ҷанбаҳо, равандҳо, шароитҳо ва имкониятҳои ҳамкориҳои мутақобилаи судманди кишварҳои ҳамҷавор таҳлил ва таҳқиқ карда шудаанд, метавон истифода намуд.

Унвонҷӯ маводҳои зиёди таҳқиқотиرو оид Ҳамкориҳои Тоҷикистон ва Ёзбекистон дар замони Истиқлолият (охири асриXX - аввали асри XXI): шароитҳо ва хусусиятҳо» - ҷамбааст намуд, ки рисолаи мазкур дар маҷмӯъ як навгонӣ'дар илми таърихнигорӣ оид ба паҳлӯҳои мухталифи ҳамкориҳои Тоҷикистону Ёзбекистон мебошад, баррасӣ карда шудааст. Хулосаҳо ва тавсияҳои диссертатсия барои ҳалли бисёр масъалаҳои ҳамкорӣ миёни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Ёзбекистон муосир басо муфид аст.

Ҳамин тавр, рисолаи мазкур, ба яке аз мавзӯҳои мубрами илмӣ-муносибатҳои байналхалқӣ ба ҳисоб рафта, барои ҳимоя тавсия дода мешавад. Ҳамзамон, пешниҳод менамоям, ки муаллифи он - Мамадқулова Рано Олимовна сазовори гирифтани дараҷаи илмӣ номзади илмҳои таърих аз руи ихтисоси 07.00.15 – Таърихи муносибатҳои байналмиллалӣ ва сиёсати берунӣ (илмҳои таърих) мебошад.

Мудирӣ кафедраи таърих ва диншиносии
Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон
номзади илмҳои таърих, профессор Ҳамидова М.М.

Имзои мудирӣ кафедраи таърих ва диншиносии
ДДХБСТ, номзади илмҳои таърих, Ҳамидова М.М.- ро
тасдиқ мекунам:

Сардори раёсати кадрҳо
ва корҳои махсуси ДДХБСТ

Бобоев А.Х.

Нишонӣ: 735700, ш. Хучанд, микрорайони 17, х.1.

Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ,
бизнес ва сиёсати Тоҷикистон

Тел.: +992342223811

Факс: +992342225170

E-mail: tsulbp@rambler.ru

“ 02 ” 09 2025 с.